

Kakor razvidno, kan vino gotovo popolnoma pokvari, ako se mu za časa v okom ne pride, naj si je vže preje dobro in zdravo bilo.

Zrak zamore vinu tudi po drugem načinu škodovati, to pa da mu vinski cvet v očetno kislino in to zopet v oglečvevo kislino spremeni, tako da vino pri tej spremembi ne le šibkeje, ampak vedno bolj kislo postaja in se čestokrat popolnoma v očet spremeni. Temu pa ni le sam kislec zraka uzrok, ampak tudi snovatelj kisle vrveži: tros cika „mycoderma aceti.“ On pride tudi le na površje vina v podobi mrežice, kakor kan, kajti zrak jima je obema za življenje neobhodno potreben. Ako jima dohod zraka t. j. kisleca zaviramo, bodisi s pomočjo posebnih strojev ali drugih pomočkov, tudi ako ju v tekočino potisnemo, jih s tem v življenju zaviramo ali celo popolnoma umorimo. Tros cika se veliko raje na vino naseli kakor oni kana; kajti on ne zahteva toliko živeža in je v stanu tudi pri večej množini vinskega cveta živeti, kakor tros kana. Velika množina vinskega cveta jim je pa škodljiva.

Da sta nam oba troša jako škodljiva in tros cika škodljiveji od onega kana, ni dvomiti. Veliko nam mora na tem ležeče biti, da naše vino onih škodljivih trosov obvarujemo, jim vhod na vina zaviramo, in ako so se vže naselili, da jih brž kot mogoče iznad vina spravimo in se s tem čedalje veči škodi ognemo. Iz rečenega je vsakemu razvidno, da oni vinu škodljivi troši le na površju vina škodijo in le tukaj, kder jim zraka ne zmanjka, živé. Tedaj njih življenju popolnoma nevgodno podlago napravimo s tem, da vinu nobenega mirnega površja ne pustimo in zraven še ves zrak iz soda spravimo, kar prav lahko s tem dosežemo, da sode do vrha napolnimo, dobro zamašimo in tudi naprej vedno polne in dobro zamašene držimo. Uže naseljeni troši kana ali cika na vino pa naj se hitro iznad vina spravijo. Povedal sem, da jima je velika množina alkohola na površju vina škodljiva, in to kakor hitro ona več nego 13% znaša. Prav lahko nam je one troše sé z vodo pomešanim alkoholom pomoriti tako, da s pomočjo na spodnjem koncu zavihane cevi nekoliko močnega alkohola na vino vlijemo. Dokler se na površju vina več nego 13% alkohola nahaja, ni straha, ali oni na vino vlti alkohol se precej z vinom zmeša, in s tem površje vina zopet trosom ugodno postane. Da se pa temu v okom pride, se večkrat nalivanje prav malih množin alkohola na vino ponavlja. To sredstvo je posebno krčmarjem priporočljivo; navadnemu vinorejcu bi pa ceneje žveplanje vina nad mirnim površjem bolje vstrezalo in to tem bolj, ker bi se moral pri ohranjanju praznih sodov, vrelnih kadi i. t. d. tudi žveplanja posluževati, da se s tem plesnji in skitanju sodov ogne. Žveplena sokislina, ktera se pri gorenju žvepla v podobi plina razvija, je trosom, kanu, ciku, plesnji i. t. d. jako strupena, da jim ni mogoče v njej živeti. Tedaj, kakor hitro oni plin

nad mirno površje vina spravimo, pomori na vinu nahajajoče se troše. Ker pa ima žveplena sokislina do kisleca zraka veliko sorodnost, se ž njim spojena kot žveplena kislina na dno soda poleže, vsled česar površje vina zopet trosom ugodno postane. Da se pa to ne zgodi in se troši ne naselé, nam večkratno žveplanje v tem zamore pomagati.

Sejmovi. 2. nov. Straden, Podčetrtek, Vitanje; 3. nov. Kleh nad Radgono; 4. nov. Maribor, Pišče, Selnica na Dravi; 6. nov. sv. Janž pod Arvežem, sv. Lenart v Slov. gor. Nova cerkva, Brežice, Rečica, sv. Vid pod Ptujem; 8. nov. sv. Peter na Otersbahu.

Dopisi.

Iz Trsta. (Tabor v Dolini.) Stan in položaj Slovencev na jugu ob Jadranskem morju je težavnejši, kakor na severu ob nemški meji; zanemarjeni od vlade, morajo se boriti proti nasilju Lahov in za vsakdanji kruh, ktereга jim goli Kras le v pičli meridaje. Pa vendar so iskreni domoljubi in zvesti sinovi Avstrije. Tega sem se najbolje prepričal preteklo nedeljo na „taboru“ v Dolini blizu Trsta. Bila je zares blaga misel društva „Edinosti“, poklicati ljudstvo iz tržaške okolice in iz sosedne Istre na velik zbor, da bi razodelo svoje domoljubne občutke nasproti rogoviljenju Lahonov, kateri neprenehoma delajo izdajne naklepe, in da bi očitno izreklo svoje tirjatve in želje. Zala ves Dolina bila je cela z zelenimi vejami in slovenskimi zastavami (kterih je bilo nekoliko stotin) krasno okinčana, in ves popoldan se je pokali možarji. Mično je bilo gledati, kako se je v dolgih procesijah od vseh strani shajalo ljudstvo v razni narodni obleki. Nabralo se je okoli 10000 ljudi, med njimi 100 pevcev, ki so večjidel kmetijski fantje. Že njih pesmi pred zborovanjem oživile in navdušile so vse nazoče. Ob treh naznani predsednik, g. Viktor Dolence, da se tabor začne in predstavi vladnega komisarja iz Kopra. Ko vladni komisar zbor vljudno pozdravi, ter obljubi, da bo slavna vlada skrbela, izvršiti tirjatve in sklepe zbranega naroda, razvedrijo se vsem obrazi, in tisoč in tisoč jezikov klicalo je „živio“! Tako prijazno in spodbudljivo še pač na slovenski zemlji menda ni noben vladni komisar govoril. Za njim je nastopilo zaporedoma šest govornikov, — četirje gospodje in dva kmeta, — kateri so z jedrnatimi tehtnimi besedami razpravljali razne točke in predmete, ter razkrili vse občutke, želje, potrebe in tirjatve slovenskih in hrvatskih Primorcev. Kako dobro so jo zadeli, in kako so revnemu ljudstvu govorili iz srca, pričalo je tudi, da jim je že med govorjenjem in zlasti po končanih govorih glasno pritrdjevalo, in burno klicalo: „Dobro, to hočemo, živio-živio“! Marsikteremu videl sem solze v očeh. Točke, ktere so se enoglasno in navdušeno

sprejele, so sledeče: 1. Pismo do njih Veličanstva, v katerem izrečejo Primorci svojo udanost in zvestobo do cesarja in Avstrije, ter protestujejo zoper izdajstvo in hujskanje one laške stranke, ktera hoče Primorje od cesarstva odtrgati. 2. Sklepi za združenje cele Slovenije, in kako bi se naj pospeševalo narodovo blagostanje in gospodarstvo. 3. Tirjatev slovenskih šol za tržaško okolico ter šol za Istro, kjer še jih v mnogih krajih pomanjkuje. 4. Vlada naj na bolji način, kakor zdaj, skrbi za pogozdenje goličav na Krasu in v Istri. Do vrha je navdušenje prikipel, ko je na koncu prebral tajnik društva „Edinosti“ 32 telegramov iz raznih slovenskih krajev (eden tudi od dr. Bleiweisa, dva od Mozirskih rodoljubov, eden od „Sl. Gospodarja“ v Mariboru), kteri so nam doneli pozdrave od daljnih milih bratov. Po taboru je trajalo petje v pozno noč. Lahoni v Trstu pa so se ta večer neki vsi poskrili, ker je nekdo raztrosil glas, da prilomasti na tisoče Slovencev nad njih. A miren Slovenec ni razsajavec, — naj vlada izdajcem odbije rogove!

Iz Celja. († Ferdo Kočevar.) Nemila smet nam je pokosila zopet vrednega sina majke Slave: navdušeni Slovence in naš pisatelj g. Ferdo Kočevar rojen v Zalcu poleg Celja je v 46. letu svoje starosti 11. oktobra t. l. vmrl v Feldhofu pri Gradcu. Komu je neznan „Mlinarjev Janez, slovenski junak ali vplemenitenje Teharčanov“? „To delo, ktero je ranjki Ferdinand l. 1859. spisal, so naši časopisi hvalili in grajali, nekteri zmerno in krotko, drugi zopet strastno in gujevno, potem pa so zaprli pisatelju pot javnega odgovora, da je bil primoran, v zagrebških „Narodnih Novinah“ se oglasiti zoper pretresovavec ter se potegniti za svoje poštenje“. Tako so pisale „Novice“ v 1. listu l. 1860. — Zraven tega je spisal drugo knjigo, ktero je družba sv. Mohora l. 1872 izdala, namreč: „Kupčija in obrtnija, denar in blago. Iz nekega pisma do svoje sestre v Celju sprevidim, da je ranjki iz Zagreba (kjer je opravljal, če se ne motim, službo pregledovalca pri državnem knjigovodstvu) odpisoval v „Slov. Narod“ pod znamenjem p, ravno tako je tudi dunajski katoliško-konservativni list „Vaterland“ dobival iz njegovega peresa svoje dopise pod čerko: K. V rokopisu je zapustil: etimologično razpravo, spisano v nemškem jeziku. Skušal je namreč dokazati, da vse besede, ki imajo v svojem stebelu enaki glas, si morajo tudi v pomenu enake biti. V predgovoru k tej razpravi piše, da je l. 1870 o tem predmetu v slov. jeziku nekaj priobčil. Znajšla sta se dva presojevalca, eden in sicer jezikoslovec, je djal, da to, kar sem spisal, je pustna burka; drugi pa, nestrokovnjak, je sodil, da to je ženijalna misel. (Rokopis shranjuje sestra ranjkega v Celju). To poslednje njegovo delo mu je tudi gotovo življenje prikrajšalo. Ranjki Ferdinand, ki je slovensko svojo domovino tolikanj ljubil, vendar tega ni dosegel, da bi nje-

govo truplo počivalo v domači zemlji! Priporočamo ga Slovincem in našim bratom Hrvatom, v hvaležen spomin!

Od zgornje Kungote pri Mariboru. Tukaj so predpretečeno nedeljo nekdanji naš župnik in zdaj v pokoju živeči č. g. Jož. Bohanec obhajali zlato sv. mešo. Obilna množica ljudstva je prišla redke slovesnosti se udeležiti. Ali tudi tatovi so isti teden hoteli veselico imeti. Precej drugi večer ulomili so v klet Wiesthalerjeve gostilnice in odnesli polovico ondi hranjenega svineta, ter okoli 20 funtov zabela. Vendar tega jim je menda še premalo bilo, v petek večer pridejo še v farovž iskat ostankov od zlate gostije. Najšli so sicer le malo v shrambi, kamor so strli, odnesli pa vendar ves svinjski in masleni zabel, kolikor ga je župnik imel. Videti je, kakor bi dendenešnji tatvina se štela med proste obrtnije (freies Gewerbe). Vsaj pa si zreli tički lahko mislijo, poleg ruske prislovice: Nebo visoko, a žandarji daleko. Jaz menim, da je sedaj v Bosni občna varnost bolj oskrbljena, kakor pri nas doma!

Iz Hotinjevesi pri Mariboru. Nesrečni posestnik Paul Kamšek (ne Ramšek, kakor je bilo v zadnjem „Slov. Gosp.“) bil je uže pred 3 leti enkrat v Grački norišnici. Ker so ga ondi nekoliko ozdravili, ga je njegov oče v Frauheimu na svoje posestvo v Hotinjivesi oženil. Meseč dni pred nesrečno smrtjo se mu je pa zopet začela pamet mešati in je res v svoji blaznosti najprej si žile na rokah prerezal in poznej se obesil. Bog mu bodi milostljiv! Nekateri gospodarji imajo navadno v jeseni po deteljiščih pasti in pravijo, da po mrazu umorjena detelja živini ne škodi. Pogosto pa temu ni tako. Če ni salmijaka brž pri rokah, pomaga, pravijo, tudi petrolej? Nekemu kmetu je napibnilo 3 vole, in ker ni imel druge pomoči, vlij je v vsakega $\frac{1}{8}$ litra petroleja in otel jih je pogina!!

Iz Šaleške doline. Naša sicer majhna pa lepa dolinica se je letos prav dobro obnesla: dala je nam dovolj žita, korenja, repe, sočivja, vsake baže sadu in tudi vina so ljudje več dobili nego so pričakovali. Krompirja ni bilo nič kaj veliko in še, kar ga je, je voden, slab. Marsikateri kmetič se bode letos oddahnil in bodisi z vinom, pšenico, tolcekom ali pa z živino zaostale davke in v preteklih dveh letih narejene dolge bolj lahko plačal. Koliko ložeje bi pač tukajšnje ljudstvo shajalo in se živelo, ko bi le nekoliko bolj na sadje- in trtorejo gledali in svoje vinograde boljševali in s pridelki umnejše ravnalo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Sedaj vidimo, da nesrečni dualizem ne sodi za Avstrijo; ne kaže, da bi v cesarstvu samo Nemci in Magjari kaj veljali, drugi narodi, zlasti slovanski, pa se za dveri postavljali ali na steno pritiskali; hrabra naša vojska je slavno storila konec turškemu nasilstvu in zasela Bosno in Hercegovino, nepokritih stroškov je takaj